

BOHUSLÄNS
FÖRENINGSA R K I V

40 ÅR

1968 – 2008

En liten jubileumsskrift

av

Elisabeth Sandberg

och

Åke Hansson

Innehållsförteckning

• Arkivens syfte	3
• Tiden före föreningens bildande	3-6
• Bildandet	6-9
• Namnändring till Bohusläns Föreningsarkiv	9-10
• Lokalerna	10-11
• Anställda	12-14
• Medlemsavgifter	14-15
• Bidragsanslagen	15-16
• Ekonomin	16-17
• Hyllmeter då och nu	17
• Vilka är arkivbildare	18
• Vilka finns kvar sedan start	18-19
• Kända och flitiga användare av arkivet	19-20
• Styrelseledamöterna	20-25
• Nuvarande styrelsen	25-26
• Vad har vi i arkivet	27
• Maskinell utrustning	28
• Tidningsarkivet	28-30
• Arkivens Dag	31-32
• Årsmötena	32-35
• Andra arrangemang	35-37
• Några dråpliga episoder	37-38
• Avslutning	38

Bohusläns Föreningsarkiv är en av Sveriges 22 regionala arkivinstitutioner. Arkivet ansvarar för den enskilda arkivsektorn, främst föreningsarkiv, inom Bohuslän samt Färgelanda kommun i Dalsland. Arkivet har som uppgift att arbeta för att handlingar och annan dokumentation med anknytning till föreningslivet inventeras, insamlas, förtecknas, vårdas och ställs till forskningens förfogande. Arkivet skall också svara för rådgivning, utbildning och stöd i arkivfrågor till föreningar och organisationer.

Handlingarna i arkivet är tillgängliga för forskning, om deras ägare inte bestämt annorlunda. Arkivet har varje år flera hundra forskarbesök. Det är föreningsmedlemmar, hembygdsforskare, släktforskare, personforskare, studiecirklar, skolelever och studenter från universiteten med olika specialuppgifter samt historiker och journalister som använder arkivet.

Tiden före föreningsbildandet

Första gången vi läser om olika föreningars arkiv är kring åren 1933/1934. I en lokal i Tullhuset fanns arkiv för föreningar, främst fackföreningar. Tullhuset var beläget i Norra Hamnen i

*Tullhuset (till vänster) och
Bohuslänska Kustens kontor*

Uddevalla, ungefär där Bohusläns Museum ligger nu. Man kan alltså säga att arkiven åter är tillbaka till ursprungsplatsen. Någon form av organisation fanns då, vilket framgår av ett protokoll från styrelsemöte med Uddevalla Ar-

betarkommuns Fackliga Centralförsamlings Arkiv den 24 juli 1934 (senare används också namnet Föreningarnas Arkiv). Som ordförande finns noterad John Andersson från Uddevalla Fackliga Centralförsamling (han var även kassör) och sekreterare Albert Eriksson från Uddevalla Arbetarkommun. Andra som också varit ordförande under 1930-talet och till 1946 är Karl Bergqvist, Gunnar Jacobsson och Ernst Wattenberg alla från Uddevalla Fackliga Centralförening.

Lokalen i Tullhuset hade man tillsammans med ABF:s bokutlåning och arkivet var tillgängligt på samma öppettider som ABF hade öppet för bokutlåning. Vid öppethållandet skulle någon i styrelsen eller bibliotekarie Anders Blomberg vara närvarande. I början var arkivet öppet varje helgfri tisdag och fredag på kvällen, men redan efter en månad minskade öppethållandet till varje torsdag mellan 17-19. Arkiveringen gick till på det sättet att man tillhandahöll ett brand- och dyrkfritt kassavalv, där det fanns 30 st. fack i storlek mellan 45 och 60 cm som hyrdes ut. Utöver detta kunde föreningarna ställa plåtskåp i lokalen, där de förvarade sina arkiv. I början av år 1934 hyrde tolv föreningar fack i kassavalvet. För detta betalade de halvårsvis en hyra. Dessutom hade två föreningar placerat sina skåp i samlingslokalen. I slutet av år 1934 hade ytterligare två fack hyrts ut och år 1935 var tre större skåp inhyrda i lärummet.

I lokalen höll också två föreningar studiecirklar var sin kväll i veckan och år 1945 flyttade ABF:s bibliotek in i arkivlokalen. Hur stora var avgifterna för dessa fack och skåp? Vi kan ta år 1935 som exempel. Då kostade stora skåp 15 kr/år och mindre skåp 10 kr/år. Dessutom uttogs en avgift på 1 kr per kväll för

studiecirkelverksamheten. År 1941 tillsattes Hildur Lindqvist som ansvarig för städning och öppethållandet, vilket var första helgfria torsdag i varje månad kl. 19-20.

Vid årsskiftet 1945/1946 var man tvungna att utrymma lokalen i Tullhuset varför arkivkommittén i samråd med styrelserna för Arbetarkommunen och Fackliga Centralorganisationen flyttade över arkivens inventarier till en för ändamålet inredd lokal i det nybyggda Folkets Hus på Göteborgsvägen. Arkivkommittén rekommenderade också dessa lokaler för arkivens fortsatta verksamhet. Folkets Husstyrelsen var även villig att överta skötseln av arkivet med direkt uthyrning av fack m.m. Hyran för lokalen i sin helhet ställde sig dock för dyr till enbart arkiv, varför arkivkommittén föreslår att skötsel av föreningarnas arkiv överlåtes till Folketshusstyrelsen samt att arkivets inventarier överlämnas till Folkets Hus.

Det kunde vara svåra arbetsförhållande i Tullhuset och ibland svårt att komma till arbetet

Vid sammanträde med styrelsen i Folkets Hus den 31 mars 1946 valdes en styrelse för Arkivkommittén i Nya Folkets Hus med Erik Hagman som ordförande, Eskil Gustavsson som kassör och Eskil Dahlström som sekreterare. Denna styrelse konstituerade sig sedan på ett sammanträde den 11 juni år 1946. Redovisning av arkivverksamheten skulle ske vid Folkets Husföreningens årsmöte. I det material vi haft tillgång till är det svårt att följa styrelsearbetet i Arkivkommittén under 1940-talet och de närmaste tre årtiondena. Namn som dock finns i spridda protokoll är Kjäll Larsson, Elisabeth Johansson, Eskil Berndtsson, Alinde Andersson, Julius Thoren, Karl-Erik Lindh, John Vinneby, Alvar Nilsson m.fl.

De genomgående problemen från starten på 1930-talet var ekonomin och för små lokaler. Uddevalla Arbetarkommun, som lånade ut 78 kr vid starten 1933/1934, kunde få sin första avbetalning på 50 kr år 1938. Arkivföreningen var sedan mer eller mindre vilande under 1950-talet och ända fram till år 1969, då man den 3 februari beslöt att acceptera en inbjudan om medlemskap i den nybildade föreningen, Folkrörelsearkivet i Uddevalla, till en årsavgift av 50 kr.

Bildande av nuvarande förening

Folkets Husföreningen beslöt redan år 1958 att sända Folkets Husföreningens kassör, Alvar Nilsson, till Stockholm för att då söka kontakt med dr. Tage Lindbom, chef för Arbetarrörelsens Arkiv- och Bibliotek (ARAB), för utredning av arkivfrågan. Gunnar Nilsson tar initiativ till en skrivelse till ABF om arkivfrågor år 1961. Han skriver också till verkställande utskottet

i Bohus-Älvsborgs ABF-distrikt år 1966. Distriktet tar initiativ till bildandet av interimskommittéer för bildande av arkivföreningar på de större orterna inom sitt verksamhetsområde. Interimskommittéer bildas också, förutom i Uddevalla, i Trollhättan, Vänersborg och Åmål. Alingsås hade redan varit igång sedan år 1962.

Vid ett möte i Uddevalla Rådhus den 12 juni 1967 beslöts att bilda föreningen Folkrorelsearkivet i Uddevalla. Närvarande var Otto Hermansson, Nils Hillén, Tore Husberg (konsulent för Älvsborgs läns bildningsförbund), Jan-Erik Eriksson och Gunnar Nilsson. En arkivkommitté tillsätts under ledning av Gunnar Nilsson. Övriga ledamöter var Harald Nilsson (drättselkammaren och biblioteksstyrelsen), Gunnar Apell (ABF och FCO), Martin Karlsson (frikyrkorörelsen), Bertil Nilsson (idrottsrörelsen), Herbert Linnås (nykterhetsrörelsen) och Eric Lyngstam (TBV och TCO).

Folkets Hus på Göteborgsvägen i Uddevalla

Till ett möte den 1 september 1967 i Folkets Hus i Uddevalla inbjuds organisationer och föreningar i Uddevalla, där Åke Wedin (föreståndare för ARAB) och Eva Karlsson (arkivarie hos ARAB) medverkar. Man möter sedan de andra nämnda interimsstyrelserna i maj 1968 och beslutar om gränsdragningarna. Beslutet blir: Uddevalla omfattar hela Bohuslän, Vänersborg omfattar Vänersborg, Västra Tunhem, Frändefors och Brålanda kommuner samt Åmål omfattar hela Dalsland utom Frändefors och Brålanda. Trollhättan omfattar kommunen tills man har haft möte med Alingsås.

Åke Wedin, ARAB, anländer ståndsmässigt i eget flyplan till Backamo flyplats

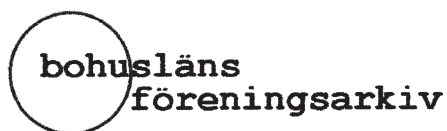
Sedan var det dags för konstituerande möte den 14 november år 1968 där bland annat Gunnar Nilsson väljs till föreningens första ordförande (hans väljs till kassör också). Nu var alltså

föreningen med namnet Folkrörelsearkivet i Uddevalla bildad och den 14 november år 1968 kan räknas som föreningens startdatum. Medlemsavgiften fastställdes till mellan 10 kr och 100 kr beroende på antalet medlemmar i den ingående föreningen.

Övriga i den första styrelsen finns förtecknad på annat ställe i denna skrift. Redan här kan dock nämnas att styrelsen var intakt under resterande delen av 1960-talet och hela 1970-talet, förutom att Harald Nilsson avgick på grund av flytt från staden år 1975.

Namnändring till Bohusläns Föreningsarkiv

I samband med diskussionerna om att erhålla status som regionalt arkiv startade också funderingarna om namnfrågan. Namnet som föreningen antog vid bildandet, Folkrörelsearkivet i Uddevalla, visade sig inte helt bra. Ortnamnet Uddevalla i föreningsnamnet kunde missförstås. Föreningen skulle ju ha hela Bohuslän (och Färgelanda kommun) som upptagningsområde. Dessutom ville man ändra ordet folkrörelsearkiv. Genom att istället kalla sig föreningsarkiv kunde man lättare attrahera föreningar av typ idrottsföreningar m.fl.

En tidig logga

Vid ett extra årsmöte den 18 november år 1992 beslöts att ändra namnet på föreningen från Folkrörelsearkivet i Uddevalla till Bohusläns Föreningsarkiv.

Lokaler

Lokalen i Folkets Hus kändes inte helt bra. Det var inte någon direkt arkivlokal utan mer som en kontorslokal. Under Henry Karlssons anställning gjordes mycket av arbetet "ute på fältet" i uppsökande verksamhet. Föreningen erbjuds från halvårsskiftet 1968 en lokal på Västerlånggatan 7, men redan i oktober 1968 har en ny liten lokal inretts i Folkets Hus (en trappa upp från Göteborgsvägen 8 B). Hyreskostnaden för Folkets Hus-lokalen var i mars månad år 1969 100 kr/månad. Nämnas kan att föreningen varit erbjuden en större lokal, men avstått på grund av hyreskostnaden. Förhandslöfte finns nu på en större lokal på Strömstadsvägen, men i stället så blir det nya lokaler på Karl Gustavsgatan.

Här på Karl Gustavsgatan (som ligger parallellt med Strömstadsvägen vid Skansenskolan) har Riksbyggen tre fastigheter. I den mellersta fastigheten får Folkrörelsearkivet hyra en lokal på över 100 kvm. De åtgärder som Åke Wedin och Eva Karlsson, Arbetarrörelsens Arkiv- och Bibliotek i Stockholm samt brandchefen i Uddevalla föreslog kunde med relativt enkla medel utföras och inflyttning kunde därefter ske senhösten 1969.

Efter ett antal förändringar och nya utrymmen i anslutning till samma lokaler på Karl Gustavsgatan hade föreningen år 1979

tillgång till cirka 200 kvm lokalyta och en lokalhyra på 22 500 kr/år. I direkt anslutning till föreningens lokaler har föreningens ordförande, Gunnar Nilsson, sin redovisningsbyrå. Man öppnar en dörr mellan arkivet och Gunnar Nilssons byrå och kan genom detta, på ett enkelt sätt, lösa tillgängligheten till arkivet. Även Gunnars fru, Gullan, och dotter Ulla (gift Börjesson), som båda arbetar på Redovisningsbyrån, hjälper till.

I slutet av 1970-talet diskuteras ett större länsmuseum i Uddevalla. Därvid diskuteras också om inte det skulle passa med en lokal i det nya museet för Föreningsarkivet. År 1982 är det klart att arkivet skall flytta in i museet. På grund av problem med inredningen (försenade leveranser) så genomförs dock lokalflytten först vintern 1984. Inflyttningen började den 27 februari 1984 och årsmötet hölls i de nya lokalerna den 15 mars 1984.

Sedan dess har våra lokaler varit på Bohusläns Museum (som invigdes den 2 maj 1984).

Bohusläns Museum

Anställda

De första anställda vi kunnat finna i föreningens arkiv är Hildur Lindqvist som ansvarade för öppethållandet i början av 1940-talet. Hon ansvarade under denna tid också för städningen av lokalen.

Den 1 oktober 1967 anställdes Henry Karlsson som ansvarig för arkivet. Hans anställning slutade den 30 juni 1968, men han återkommer som anställd i den nya organisationen (som startade hösten 1968) och var sedan anställd fram till år 1977 (med ett mindre avbrott som fastighetsskötare januari – april år 1969). Vid det konstituerande mötet den 14 november 1968

Henry Karlsson

nämns han som anställd arkivarie när han väljs som styrelsens adjungerade sekreterare. Henry Karlsson kom från en anställning vid VSS och var dessutom kassör i Livsmedelsarbetarförbundet. Hans anställning i Föreningsarkivet var en sk. AMS-anställning. Under hans frånvaro som fastig-

hetsskötare var Sven Hansson anställd en mycket kort tid. Henry Karlsson gick i pension den 31 januari 1977.

Efter Henry Karlssons pensionering fanns ingen anställd under fem år. Gunnar Nilsson skötte arkivet från sin redovisningsbyrå som låg vägg i vägg med arkivet. Man öppnade en ny

dörr mellan Gunnar Nilssons redovisningsbyrå och arkivet. Nämnas kan att Gunnar Nilssons fru, Gullan, också rycker in vid behov.

I slutet av 1970-talet (1979) har föreningen Ingvor Kjell som deltidsanställd. Den 31 oktober 1981 anställs Lars Thorsson med hjälp av Arbetsmarknadsverket. Han stannade till sin pensionering år 1994. Senare under 1980-talet anställs också Ulla Olsson (1983-1995) och Sigvard Bengtsson (1986-1991).

Gunnar Klasson började arbeta på arkivet år 1991 och föreningen ansökte samtidigt om att bli regionalt arkiv. Ett av villkoren var att arkivets chef var utbildad arkivarie. Gunnar fick därför utbilda sig vid Landsarkivet i Göteborg. Hans examensarbete blev att iordningställa Gustafsbergsarkivet. Till sin hjälp hade han Marianne Edh, Lars-Olof Hansson och Gunnel Sigfeldt-Jonsson. Andra anställde dessa år var Ka-

Gunnar Klasson

rin Lidell, Torsten Jonsson (förtecknade Hushållningssällskapets arkiv), Ture Svantesson och Carl-Magnus Norrman.

När Gunnar Klasson anställdes vid Bohusläns Museum i början av år 1999 anställdes Elisabeth Sandberg som ny arkivchef, vilket hon fortfarande är.

Elisabeth Sandberg

Vår trotjänare Inga-Lill Ekman anställdes år 1993 och gick i pension 2007. Under hennes senare anställningsår var också Linda Ohlsson anställd knappt ett år för dokumentation och arkivering av alla fanorna. Senast anställda är Lolo Hansson och Hillevi Johansson. De båda anställdes år 2007 och arbetar fortfarande på arkivet.

*Inga-Lill
Ekman*

*Hillevi
Johansson*

*Lolo
Hansson*

*Karin
Lidell*

Medlemsavgifter

På 1930-talet betalade man en avgift som var beroende på hur stora skåp man hyrde. Stora skåp kostade 15 kr/år och de mindre 10 kr/år.

Det nybildade Folkrörelsearkivet i Uddevalla hade åren 1969-1992 följande medlemsavgifter:

	<u>1969</u>	<u>1979</u>	<u>1984</u>	<u>1992</u>
1-100 medlemmar	10 kr	20 kr	50 kr	100 kr
101-200 “	15 kr	30 kr	50 kr	100 kr
201-500 “	25 kr	50 kr	100 kr	200 kr
501-750 “	40 kr	80 kr	100 kr	200 kr
751-1 000 “	50 kr	100 kr	200 kr	300 kr
Över 1 000 “	100 kr	200 kr	400 kr	500 kr

Detta kan jämföras med våra medlemsavgifter år 2008:

1-200 medlemmar	300 kr
201-500 “	400 kr
501-1 000 “	500 kr
Över 1 000 “	800 kr

Distriktsorganisationer 800 kr

För närvarande utgör medlemsavgifterna drygt 10 % av föreningens totala intäkter (exkl. lönebidrag).

Bidragsanslagen

Vid starten år 1969 erhöll föreningen ett startbidrag från Uddevalla Kommun på 3 000 kr. Man fick också ett driftsbidrag från kommunen på 5 000 kr. Detta driftsbidrag höjdes redan 1970 till 8 000 kr/år och sedan år 1975 till 10 000 kr och 1976 till 12 000 kr. Redan tidigt (1971) fick man efter ansökan ett extra bidrag från Thordénstiftelsen (5 000) och Uddevalla Sparbank (1 000).

Första landstingsbidraget (10 000) erhöles 1973 och år 1983 erhöil man de första bidragen från andra kommuner än Uddevalla. Det var Lysekils (2 000) och Färgelanda kommuner (2 000).

I samband med anställningen av Gunnar Klasson år 1991 erhöils ett extra föreståndarbidrag från Landstinget och Riksarkivet från den 1 juli 1992.

Andra bidragsgivare under åren, särskilt i samband med investeringar, har varit Sparbankstiftelsen, Thordénstiftelsen, Kommunförbundet, Helge Axelsson Jonssons stiftelse samt Bohusläningen (sponsrat med datorer och även målningen av arkivets lokal i byte mot hyllor).

Av föreningens bidragsanslag utgör år 2008 statliga bidrag 21%, regionala bidrag 31%, lönebidrag 36% och kommunala bidrag 4% av föreningens totala intäkter (inklusive lönebidrag).

Ekonomi

Föreningens ekonomi har i stort sett varit ansträngd från starten. Vissa år till och med mycket ansträngd. Det är först de sista åren som verksamheten gett ett överskott så att balansräkningen kan visa på ett rimligt eget kapital.

Så fort något extra arbete ska utföras eller om investeringar ska göras så har man fått söka extra anslag från olika håll. Ibland har dessa beviljats men lika ofta har man fått avslag och projektet fått "läggas på is". Ett ständigt ekonomiskt problem är att arkivet förvarar mycket material för föreningar som inte

längre finns. Dvs vi har en kostnad för arkiveringen, men kan inte ta ut någon medlemsavgift (av en förening som inte finns). Denna problematik finns än i dag.

Med dagens tre anställda har föreningen dessutom ett stort åtagande för lönekostnader med tillhörande lönebikostnader.

Hyllmeter då och nu

Första åren var arkivens samlade hyllmeter starkt begränsade. Vid starten fanns material för 40 hyllmeter, vilket ökade till 50

*Nytt arkivsystem
installerat år 2001*

hyllmeter i mars 1970 och bestod av material från cirka 30 organisationer. År 1975 hade man på Karl Gustafsgatan cirka 140 hyllmeter (sorterat och förtecknat material) vilket ökats på till 230 hyllmeter (och 129 hyllmeter outnyttjat) år 1978. Jubileumsåret 2008 disponerar vi 777 hyllmeter (plus arkiv för fanor och affischer), där vi förvarar arkivhandlingar från drygt 1 550 organisationer (varav cirka 1 300 har upphört).

Sedan år 1990 förtecknas alla våra arkivhandlingar med hjälp av dataprogram.

Vilka är arkivbildare

Våra arkivbildare och medlemmar är 2008-12-31 fördelade på följande verksamhetstyper.

<i>Verksamhetstyper</i>	<i>Arkivbildare</i>	<i>Medlemmar</i>
Ekonomiska	93	18
Fackliga	454	22
Företag	19	-
Idrott	106	55
Kamrat	2	-
Kultur	142	52
Nykterhet	124	2
Person	33	-
Politiska	329	23
Religiösa	25	4
Övriga	<u>233</u>	<u>51</u>
<i>Totalt</i>	<i>1 560</i>	<i>227</i>

Vilka finns kvar sedan start

Om man som start på idén om ett Föreningsarkiv menar den organisation som fanns på 1930-talet finns det framför allt två organisationer som fortfarande är medlemmar i Bohusläns Föreningsarkiv. Uddevalla Arbetarkommun var med redan på 30-talet och fick till och med namnge arkivet.

En annan organisation som var med på 30-talet var Uddevalla Fackliga Centralförening, vilket i dag motsvaras av LO-distriktet vilka nu är medlemmar i Bohusläns Föreningsarkiv.

Det var alltså fackförenings- och politiska föreningar som startade arkivet och det är just dessa grupper, tillsammans med nykterhetsrörelsen, som utgör grunden i arkivbeståndet än i dag. De som idag utgör den växande gruppen av tillkommande medlemmar och arkivbestånd är idrotts- och kulturföreningar.

Kända och flitiga användare av vårt arkiv

Bland många flitiga och/eller kända användare av vårt arkiv kan nämnas:

- Fil. doktor och författare Helene Lööv
- Gustaf E Karlsson, författare till historieböcker om Uddevalla
- Bertil Quirin, fotograf och författare
- Ulf G Eriksson, författare till historieböcker om Uddevalla

Hillevi Johansson visar hur mikrofilmapparaten fungerar för Jan Aronsson, Karin Bratt och Ulf G Eriksson

- Oskar Hörmander, författare till historieböcker om stenindustrin i Bohuslän
- Gunnar Klasson, författare och bloggare om Uddevalla
- Lennart och Monika Brohed, författare från Lysekil
- Sten-Erik Malm, idrottshistoria
- Bo Karlsson, idrottshistoria
- Leif Molander, Gustafsbergsarkivet
- Christian Persson, egen forskning och som handledare/lärare
- Lennart K Persson, stenindustri och idrottshistoria
- Terje Fredh, tidningsarkivet

*Bo
Karlsson*

I filmen “Skärvor från en svunnen tid” hämtades en hel del material från vårt arkiv. Ett stort antal föreningar har naturligtvis letat i sina egna arkiv hos oss när jubileumsböcker skall skrivas. Likaså har studerande, både på gymnasier och högskolor, letat underlag och bedrivit arkivforskning till uppsatser i arkivet.

Styrelseledamöterna

Föreningens första styrelse (den 14 november 1968) hade följande sammansättning:

Ordförande Gunnar Nilsson (tillika kassör)

Ledamot Harald Nilsson

Ledamot Herbert Linnås

Ledamot Eric Långström

Ledamot Alf Jansson

Suppleant Bertil Nilsson

Suppleant Rune Carlsson

Suppleant Martin Karlsson

Revisorer var Hugo Alexandersson och John Niklasson

Revisorsuppleanter var Gunnar Kempe och Harry Gustafsson

Adjungerad sekreterare var arkivarie Henry Karlsson

Gunnar Nilsson. föreningens initiativtagare, föreningens första och mesta ordförande samt Uddevalla Kommuns Kulturstipendiat år 1981

Flest år i styrelsen har föreningens initiativtagare Gunnar Nilsson. Han var föreningens första ordförande och satt sedan på den posten i 12 år. Sedan blev han föreningens kassör i ytterligare 24 år (1981-2004). Han har alltså suttit i föreningens styrelse i hela 36 år.

Några andra med många styrelseår är Bertil Nilsson (28 år), Eric Långström (21 år), Bo Ljungqvist (18 år) och Ulf Persson (16 år). John Niklasson var föreningens revisor från starten och sedan i 21 år.

I nuvarande styrelse har vår ordförande Lars-Göran Sunesson varit styrelsemedlem i 14 år, Aina Eliasson i 12 år och Gunnar Klasson i 10 år.

Följande personer har haft förtroendeuppdrag (ordinarie eller ersättare) i föreningen:

Nilsson Gunnar	1968 - 2004
Nilsson Harald	1968 – 1974
Linnås Herbert	1968 – 1980
Långström Eric	1968 – 1989
Jannesson Alf	1968 – 1979
Nilsson Bertil	1968 – 1996
Carlsson Rune	1968 – 1978
Karlsson Martin	1968 – 1982
Alexandersson Hugo	1968 – 1985
Niklasson John	1968 – 1989
Kempe Gunnar	1968 – 1988
Gustafsson Harry	1968 – 1982
Johansson Sune	1975 – 1989
Löfgren Lennart	1979 – 1988

Thulin Ann-Mari	1980 – 1988
Persson Ulf	1981 – 1995
Edvardsson Erland	1982 – 1993
Hillén Nils	1983 – 1988
Sältenberg Hans-Inge	1986 – 1994, 2005 -
Ljungqvist Bo	1986 – 2003
Åkerström Carl-Åke	1989 – 1992
Hansson Åke	1989 – 2001
Utgren Allan	1989 – 1992
Kindstrand Nils	1989 – 2000
Gehlin Evert	1990 – 1996
Johansson Tyra	1990 – 1991
Axelsson Ernst	1990 – 1996
Rolf Andersson	1992 – 2001
Hedlund Harriet	1993 – 1998
Aina Eliasson	1993 – 1994, 1999 -
Ekberg Gunnar	1993 – 1999
Karlsson Ulla	1995 – 2004
Sunnesson Lars-Göran	1995 –
Wetterlind Carold	1995 – 1998
Pettersson Birgit	1997 – 1998
Johansson Karl-Erik	1997
Svahn Gunnar	1997 – 1999

Resenius Sune	1997 – 2004
Andersson Rolf (VSIF)	1998 – 2000
Klasson Gunnar	1999 -
Bengtsson Gert	1999 – 2004
Hjärtinge Ulla	2000
Grundén Carl-Arne	2000 – 2001
Hansson Åke (VSIF)	2001 -
Björling Stefan	2001 – 2002
Andersson Erling	2001 -
Hagelberg Göran	2002
Heydar Anna-Lena	2002 -
Jernstig Carl-Ivar	2002
Karlsson Tore	2003 -
Karlsson Åsa	2003 – 2006
Johansson Anders	2003 – 2004
Andersson Anita	2004 -
Lindberg Gunvor	2004 -
Persson Inger	2005 -
Johansson Ronny	2005 -
Kalin Lars	2005 -
Kronlid Krister	2007-

Föreningens ordförande sedan starten 1968 har varit:

Gunnar Nilsson

1968-1980

Lennart Löfgren

1981-1988

Carl-Åke Åkerström

1989-1992

Ulf Persson

1993-1996

Ulla Karlsson

1997-2004

Lars Göran Sunesson

2005-

Nuvarande styrelse

Nuvarande (2008 års) styrelse består av:

Ordförande Lars-Göran Sunesson

Vice ordförande Aina Eliasson

Kassör Åke Hansson

Ledamot Gunnar Klasson

Ledamot Tore Karlsson
Ledamot Anna-Lena Heydar
Suppleant Ronny Johansson
Suppleant Inger Persson
Suppleant Krister Kronlid

*Styrelse och anställda
Krister Kronlid, Gunnar Klasson, Ronny Johansson, Åke Hansson,
Lars-Göran Sunesson, Tore Karlsson
Anna-Lena Heydar, Elisabeth Sandberg, Lolo Hansson, Hillevi
Johanson, Aina Eliasson*

Saknade på bilden ovan:

Gunvor Lindberg

Inger Persson

Vad har vi i arkivet

I arkivet finns mycket av vårt upptagningsområdes föreningsliv arkiverat. Näst intill alla politiska partier finns och dessutom de flesta fackföreningarna. Dessa föreningar (politiska, fackförening och nykterhet) har också i många fall fanor hos oss. Nykterhetsrörelsen, som var stor i början av 1900-talet, finns rikt representerad (124 stycken). Bland idrottsföreningarna måste vi nämna Sveriges näst äldsta existerande idrottsförening, Bohuslänska Curlingklubben samt seglarklubbarna Viken och Ägir i Uddevalla Kommun. Bland privata arkiv bör nämnas folkpartisten Waldemar Svenssons arkiv.

Mycket unikt för just vårt arkiv är Tidningsarkivet. Vi har mikrofilmer från alla Bohusläns dagstidningar och från dessa har vi dataregistrerat över 90 000 artiklar. Alla våra fanor är numera avfotograferade och förtecknade digitalt, vilket ger en unik sökmöjlighet.

UMW Själfhjelps-
förening
Uddevalla Mekaniska
Werkstad

Bohuslän-Dals
Idrottsförbund

Logen
nr. 2262
Resö
Vänner

Maskinell utrustning

Utrustningen består i grunden av kompakthyllor, fanstativ och arkivskåp, förutom av datorer, scannrar, digitalkamera och annan nödvändig kontorsutrustning. För läsning av det mikrofilmade Tidningsarkivet, används fyra stycken mikrofilmsläsapparater varav en med kopierings- och scannerfunktion.

Tidningsarkivet

Mikrofilmning av tidningarna Bohusläningen och Kuriren diskuterades redan år 1967 för att kunna tillvarata det lokalhistoriska intresset men slippa de utrymmeskrävande tidningsläggen. Vissa årgångar av dessa tidningar filmades också år 1967. Första leveransen av mikrofilm till Föreningsarkivet sker i november 1972.

Diskussionen handlade mycket om var dessa mikrofilmer skulle förvaras. Man ansåg det bäst om de kunde förvaras på Stadsbiblioteket med dess tillgänglighet för allmänheten. Det visar sig dock att biblioteket har för små utrymmen, så när den första läsapparaten anländer i oktober 1978 placeras den i arkivföreningens lokal på Karl Gustafsgatan. I januari månad år 1984 ansöker man hos Thordénstiftelsen om medel till ytterligare en läsapparat, nu med kopieringsfunktion. Bidrag erhölls och hösten 1984 kunde man använda den nya apparaten i de nya lokalerna på museet.

Tidningsarkivet är ett sökbart register över artiklar i våra tidningar. Registreringen började hos vårt arkiv år 1994. Detta utvecklade sig sedan till ett projekt i samarbete med Arbets-

förmedlingen och Uddevalla Kommun vilken tog över verksamheten, som då först förlades till I17 och sedan till Lotcen. Projektet upphörde 2005 men 2006 startade vi om registreringsarbetet i våra egna lokaler. Först med anställningshjälp av Uddevalla Kommun och sedan från år 2008 med en egen anställd. Registret har i dagsläget (år 2008) cirka 90 000 registrerade poster. När Uddevalla Kommun drev detta projekt var det också kopplat till emigrantregistret hos Svenska Emigrantinstitutet i Växjö. År 2004 införskaffades en modernare läsapparat och år 2005 erhöll föreningen två läsapparater från Uddevalla Kommun, i samband med att tidningsprojektet upphörde där.

Numera finns i vårt arkiv mikrofilmer av tidningarna:

Bohusläningen

Kuriren

Uddevalla Weckoblad

Bohus Läns Tidning

Tro kärlek hopp

Uddewalla Tidning
Lysekils-Bladet
Lysekils Badtidning
Lysekils Tidning
Bohusläns Allehanda
Bohusläns Nyhets & Annonsblad
Bohusläns Annonsblad
Lysekils Posten
Skärgården
Stenarbetaren
Albert Anderssons Annonsblad
Lysekils Kuriren
Uddevalla Tidning
Bohusläns Tidning
Bohus-Posten
Uddevalla-Bladet
Bohuskusten
Uddevalla Posten
Post och inrikes tidningar

Tidningsarkivet erbjuder stora forskningsmöjligheter för dem som är intresserade av släkt- och lokalhistoria eller vill fördjupa sig i något speciellt ämne inför exempelvis ett skolarbete eller liknande.

Arkivens Dag

Andra lördagen i november har Arkivens Dag genomförts varje år sedan år 1998. Redan första året lockade 350 arkivinstitutioner över hela Sverige tillsammans 35 000 besökande till öppet hus, utställningar och föreläsningar i sina lokaler. Dagen är nu en del i ett större samverkansprogram för SASS (Svenska arkiv i samverkan för synlighet). Förutom vårt förbund, Folkrorelsernas Arkivförbund, ingår Arkivrådet AAS, Föreningen för samverkan inom landsting och kommun, Näringslivets Arkivråd, Riksarkivet med landsarkiven och Svenska Arkivsamfundet. Arkivens dag har blivit en god tradition och från år 2003 firar alla de nordiska länderna Arkivens dag gemensamt.

*Funktionärer på Arkivens Dag år 2003
Ann-Christine Johansson, Eva Göransson, Svea Carlsson,
Marie Skarin, Elisabeth Sandberg, Inga-Lill Ekman*

Samverkansgruppen har bland annat medfört bättre marknadsföring och att man kommit överens om gemensamma teman för dagen.

1999 Människor och sekelskiften

2000 Skola, folkbildning, utbildning

2001 Kärlek i arkiven

2002 Skandaler

2003 Idrott, kropp och hälsa

2004 Kommunikation

2005 Det skall vi fira – jubileer och märkesdagar

2006 Mat och dryck

2007 Människan i arkivet

2008 Nöjen

Årsmötena

Föreningsstyrelsen insåg tidigt att om man hade någon “aktivitet” på årsmötena så kommer det fler deltagare. Dessa aktiviteter har ofta också präglat verksamhetsberättelsen. På senare år (med start 1996 i Lysekil) har några årsmöten förlagts utanför Uddevalla.

Åren 1969-1973 hade verksamhetsberättelserna inget tema och åren 1969-1977 hölls årsmötena i arkivföreningens egna lokaler.

I nedanstående uppställning är år lika med respektive verksamhetsår, och årsmöte våren efter. Dvs verksamhetsberät-

telsen för verksamhetsåret 2007 handlade om IFK Strömstad och årsmötet i mars år 2008 (då verksamheten för år 2007 behandlades) hölls i Strömstad.

*Carl-Åke Åkerström leder 1992 års årsmöte
i Blomsterkrokens Hus i Uddevalla*

<u>År</u>	<u>aktivitet/berättelsen</u>	<u>årsmöte</u>
1974	Föreningslivet i Uddevalla	
1975	Planerna på ett Länsmuseum	
1976	Gustafsbergsstiftelsen 200 år	
1977	Arbetarrörelsens Arkiv och Bibliotek	
1978	Thordénepoken	Dalabergs Bibliotek
1979	Nya Länsmuseet	U-a Bibliotek
1980	Återigen Nya Länsmuseet	Studio 32

1981	Inget ämne	Malöflaket
1982	Nykterhetsrörelsen	U-a Konsthall
1983	“Utanför gränsen”	Kom.arbetarförb.
1984	Visning av Läns museet	Bohusläns Museum
1985	Kulturen i Uddevalla Kommun	Bohusläns Museum
1986	Första verksamhetsber. med tema om Arkivföreningens bildande och ABF visar Uddevallabilder	Folkets Hus
1987	Planerna på U-a 500-jubileum	Bohusläns Museum
1988	Idrott	Bohusläns Museum
1989	Teater av Sotenäs Arbetarkommun	Bohusläns Museum
1990	Terje Fredh (Svensk Sjöfart)	Bohusläns Museum
1991	Bohuslänska Curlingklubben	Blomsterkroken
1992	Underofficersklubben på I17	Villa Elfkullen 17
1993	Föreningsarkivet 25 år	Frideborg
1994	Textilarbetarförbundet avd 29	Försvarsmuseet
1995	Gustafsbergsarkivet	Rådhuset i U-a
1996	Rädda Kynnefjäll	Vikarvet
1997	Nödisar (Nöd hjälpsarbete)	Vitlyckemuseet
1998	Uddevalla 500 år	Bohusläns Museum
1999	Arkivens Dag	Dalslands Folkhskol
2000	Lotsar, fyrfolk och livbärgare	Hunnebostrand
2001	Lf 73 Vikingen av IOGT- NTO	Fridhem Uddevalla

2002	Sotenäs Härad's Hingstförening	Naturbruksgymn. i Dingle
2003	Tempelriddarorden Knape	Sparbankshuset
2004	Bygdegården i Lane	Lane
2005	Branden 1806 i Uddevalla	Bohusläns Museum
2006	Fanprojektet	Bohusläns Museum
2007	IFK Strömstad	Strömstad

Lars-Göran Sunesson startar upp årsmötet i Strömstad år 2008

Andra arrangemang

Under åren har en mängd arrangemang genomförts av föreningen eller i samverkan med vår förening. Bland alla dessa arrangemang kan vi nämna några:

- Folkrörelsernas Arkivförbund har haft ett par konferenser och årsmöten i Uddevalla
- Ett stort insamlingsarbete genomfördes 1970-talet för att samla in Stenarbetarförbundets arkiv
- År 1986 började ARAB flytta ut material från det centrala arkivet i Stockholm till resp. lokalarkiv. Detta arbete avslutades inte förrän år 2008
- År 1985 hölls en stor fanutställning på Bohusläns Museum i samband med att ABF:s Fotoklubb fotograferade våra dåvarande fanor och standar
- Gunnar Klasson sorterade och förtecknade hela Gustafsbergsarkivet på 1990-talet
- 25-årsjubileet firades med en utställning på Bohusläns Museum år 1993
- Gunnar Klasson uppträdde som kung Hans vid Uddevalla Kommuns jubileum 1998. Det var kung Hans som gav Uddevalla stadsprivilegierna år 1498

“Kung Hans” hälsar på Kungen och Drottningen

Kung Hans af Danmark

- Alla fanorna fotograferades, konserverades och dokumenterades under åren 2006-2007. I samband med detta gjordes också nya fanstativ

- År 2007 hålls en konferens i ämnet “Hur skriver man sin historia”
- Ett antal kurser och konferenser

Några dråpliga episoder

Här följer ett antal dråpliga episoder som vi inte vill skall försvinna för eftervärlden.

Vid ett “oväntat besök” försvann nyckeln till arkiven. Någon på Museet hade dock sett en man cykla från platsen, varför polisen kontaktades. Personen hörde till polisens “kändisar” varför han helt sonika hämtades hemma. Några nycklar kunde man dock inte finna. Flera månader senare hittades dock nycklarna i en hylla på Museet, utanför Gunnar Klassons rum.

På tal om Gunnar Klasson, så är han en plikttrogen person. Han fick en förfrågan om man kunde förevisa Tidningsarkivet i mikroläsaren “ute hos kund”. Gunnar svarade ja, men efter att ha lastat in den 90 kilo tunga mikrofilmläsaren i sin bil gick den “på knäna”, varför maskinen fick lastas ur igen.

Vid museets brandövningar har arkivpersonalen förstås fått delta. Det var en dråplig syn för museets personal då en av arkivets anställda skulle evakueras på brandstegen genom kontorsfönstret.

År 2001 var arkivet stängt ett halvår när vi bytte hyllsystem och målade lokalerna. Allt arkivmaterial stod då på gården vid Museets lastbrygga i containrar. Tilläggas kan att allt gick bra och ingen skadegörelse, översvämning eller annan åverkan förekom.

*Flyttning av arkivet
år 2001 i samband
med installation av
nya hyllor*

Avslutning

Mycket har hänt sedan det första arkivföreningsförsöket för cirka 75 år sedan. Det tog drygt 30 år innan den nuvarande föreningen bildades. Tidningsarkivet blev ett lyft för föreningen. Likaså datoriseringen. Båda dessa enskilda poster har gjort våra arkiv mer lättillgängliga för de som önskar söka i arkiven.

Vi två som har gjort denna lilla skrift har lärt oss en hel del om arkivets historia och händelser under alla arkivåren. Det har varit av största intresse att få ta del av alla dessa händelser. Vi hoppas också att skriften skall vara till glädje för andra som har intresse av vår förenings historia.

Med den hastighet som vår “digitaliserade värld” utvecklas tror vi att intresset för arkiven kommer att öka då tillgängligheten blir lättare. När “allt” datoriseras och läggs upp i sökbara arkiv på nätet kommer man att kunna jobba hemifrån in i våra arkiv. Tänk bara den dagen då hela vårt omfattande tidningsarkiv finns på nätet. Vi tänker då inte enbart på tidningsartiklar utan alla texter (och bilder) i alla tidningar. Med rätt sökregister, vilka möjligheter som öppnar sig!

Då blir det än viktigare att ännu mer material arkiveras hos oss och att vi sorterar och registrerar detta material. Vår uppfattning är alltså att intresset för arkiven kommer att öka i framtiden!

BOHUSLÄNS FÖRENINGSA RKIV

40 ÅR

1968 – 2008